

SADRŽAJ

PREDGOVOR.....	3
UVOD.....	13

I. LINEARNO PROGRAMIRANJE

1. OPŠTI OBLIK MODELA LINEARNOG PROGRAMIRANJA	25
2. METODE LINEARNOG PROGRAMIRANJA.....	27
2.1. Grafička metoda linearnog programiranja.....	27
2.2. Simpleks metoda	29
2.2.1. Simpleks tabela.....	29
2.3. Teorijske osnove linearnog programiranja	35
2.3.1. Bazične teoreme linearnog programiranja	37
2.4. Dancigov algoritam.....	44
2.5. Dualni model.....	46
2.5.1. Teoreme dualnosti.....	49
3. PRIMJENA MODELA I METODA LINEARNOG PROGRAMIRANJA U RJEŠAVANJU PRAKTIČNIH PROBLEMA	54
3.1. Simetrični problem maksimuma.....	54
3.1.1. Opis problema.....	54
3.1.2. Prevođenje problema u model linearnog programiranja.....	54
3.1.3. Rješavanje modela grafičkom metodom.....	55
3.1.4. Rješavanje modela simpleks metodom – simpleks tabela.....	58
3.1.5. Tumačenje optimalnog rješenja.....	65
3.1.6. Dualni model – dual.....	65
3.1.7. Rješavanje dualnog modela.....	66
3.2. Simetrični problem minimuma	69
3.2.1. Opis problema.....	69
3.2.2. Prevođenje problema u model.....	70
3.2.3. Rješavanje modela grafičkom metodom.....	70
3.2.4. Rješavanje modela simpleks metodom	73
3.2.5. Tumačenje optimalnog rješenja.....	81
3.2.6. Dualni model – dual.....	81
3.3. Nesimetrični problem.....	84
3.3.1. Opis problema.....	84

3.3.2. Prevođenje problema u model.....	84
3.3.3. Rješavanje modela grafičkom metodom	85
3.3.4. Rješavanje modela simpleks metodom.....	89
3.3.5. Tumačenje dobijenog optimalnog rješenja	95
3.3.6. Dualni model.....	96
3.3.7. Optimalno rješenje dualnog modela	96

II. SPECIFIČNI LINEARNI MODELI

1. Transportni problem, model i metode.....	99
1.1. Opšti oblik transportnog problema.....	99
1.2. Transportni model.....	101
1.2.1. Zatvoreni transportni model.....	102
1.2.2. Otvoreni transportni model.....	104
1.2.3. Dualni model transportnog modela	106
1.3. Transportne metode	106
1.3.1. Transportne metode za pronalaženje početnog rješenja	107
1.3.2. Transportne metode za poboljšanje početnog rješenja	109
2. PRIMJENA MODELA I METODA TRANSPORTA U RJEŠAVANJU PRAKTIČNIH PROBLEMA	113
2.1. Zatvoreni transportni problem – problem minimuma	113
2.1.1. Opis problema.....	113
2.1.2. Prevođenje problema u transportni model	113
2.1.3. Početno rješenje dobijeno pomoću dijagonalne metode	115
2.1.4. Početno rješenje dobijeno pomoću metode minimum reda.....	116
2.1.5. Početno rješenje dobijeno pomoću metode minimum kolone	118
2.1.6. Početno rješenje dobijeno pomoću metode minimum jediničnih koeficijenata	119
2.1.7. Početno rješenje dobijeno Vogelovom metodom.....	121
2.1.8. Poboljšanje početnog rješenja pomoću modifikovane metode.....	124
2.1.9. Poboljšanje početnog rješenja pomoću metode „Skakanja sa kamena na kamen“	131
2.2. Zatvoreni transportni problem – problem maksimuma	134
2.2.1. Opis problema.....	134
2.2.2. Prevođenje problema u transportni model	134
2.2.3. Početno rješenje dobijeno pomoću dijagonalne metode	136
2.2.4. Početno rješenje dobijeno pomoću metode maksimum reda.....	137

2.2.5.	Početno rješenje dobijeno pomoću metode maksimum kolone.....	139
2.2.6.	Početno rješenje dobijeno pomoću metode maksimum jediničnih koeficijenata	140
2.2.7.	Početno rješenje dobijeno Vogelovom metodom	142
2.2.8.	Poboljšanje početnog rješenja pomoću modifikovane metode	145
2.2.9.	Poboljšanje početnog rješenja pomoću metode „Skakanja sa kamena na kamen“	148
2.3.	Otvoreni transportni problem – problem minimuma	152
2.3.1.	Opis problema	152
2.3.2.	Prevođenje problema u transportni model.....	152
2.3.3.	Početno rješenje dobijeno pomoću metode minimalnih jediničnih troškova	155
2.3.4.	Poboljšanje početnog rješenja do njegove optimizacije korištenjem modifikovane metode.....	157
2.4.	Otvoreni transportni problem – problem maksimuma	167
2.4.1.	Opis problema	167
2.4.2.	Prevođenje problema u transportni model.....	168
2.4.3.	Određivanje početnog rješenja pomoću Vogelove metode.....	170
2.4.4.	Poboljšanje početnog rješenja do njegove optimizacije korištenjem metode „Skakanja sa kamena na kamen“	175
3.	VIŠEETAPNI TRANSPORTNI PROBLEM, MODEL I METODE	181
3.1.	Opšti oblik dvoetafnog transportnog problema	181
3.2.	Dvoetafni transportni model.....	183
3.2.1.	Zatvoreni dvoetafni transportni model	183
3.2.2.	Otvoreni transportni model.....	186
3.3.	Transportne metode višetapnog transportnog modela.....	189
4.	PRIMJENA MODELA I METODA VIŠEETAPNOG TRANSPORTA U RJEŠAVANJU PRAKTIČNIH PROBLEMA	191
4.1.	Zatvoreni dvoetafni transportni problem – problem minimuma.....	191
4.1.1.	Opis problema	191
4.1.2.	Prevođenje problema u transportni model.....	191
4.1.3.	Početno rješenje druge etape transportnog modela dobijeno Vogelovom metodom.....	196
4.1.4.	Poboljšanje početnog rješenja pomoću modifikovane metode	200
4.2.	Otvoreni dvoetafni transportni problem – problem minimuma	204
4.2.1.	Opis problema	204
4.2.2.	Prevođenje problema u transportni model.....	204

4.2.3. Početno rješenje transportnog modela dobijeno metodom minimum matrice	209
4.2.4. Poboljšanje početnog rješenja pomoću metode „Skakanja sa kamena na kamen“	213
4.3. Otvoreni dvoetafni transportni problem – problem maksimuma	227
4.3.1. Opis problema.....	227
4.3.2. Prevođenje problema u transportni model	228
4.3.3. Početno rješenje transportnog modela dobijeno metodom maksimum reda.....	232
4.3.4. Poboljšanje početnog rješenja pomoću modi metode	236

III. PROBLEM, MODEL I METODE VIŠEKRITERIJALNOG PROGRAMIRANJA

1. PROCES ODLUČIVANJA	257
2. VIŠEKRITERIJUMSKA OPTIMIZACIJA.....	267
2.1. Uvod u optimizaciju	267
2.1.1. Jednokriterijumska optimizacija	269
2.1.2. Višekriterijumska optimizacija	270
3. OPŠTI OBLIK MODELA VIŠEKRITERIJALNOG PROGRAMIRANJA ...	274
4. METODE VIŠEKRITERIJALNOG PROGRAMIRANJA.....	286
4.1. Pristupi rješavanju problema višekriterijumske optimizacije.....	286
4.2. Metod višeatributivne korisnosti	288
4.3. Interaktivne metode	291
4.3.1. Metode rangiranja.....	293
5. VIŠEKRITERIJUMSKO RANGIRANJE OKRUGA REPUBLIKE SRBIJE .	298
5.1. Uvod.....	298
5.2. Promethee.....	298
5.2.1. Kriterijumi za rangiranje okruga	299
5.3. Višekriterijumsko rangiranje okruga Republike Srbije	302
5.3.1. Sekvencijalna optimizacija.....	314
5.3.1.1. Grafička metoda u postupku sekvencijalne optimizacije.....	315
5.3.2. Simpleks metoda u postupku sekvencijalne optimizacije.....	315
5.3.3. STEM metoda višekriterijalnog programiranja	317
5.3.4. Problem, model i metode linearnog ciljnog programiranja.....	319
5.3.4.1. Model linearnog ciljnog programiranja.....	320

5.3.4.2. Metod linearnog ciljnog programiranja	321
6. PRIMJENA MODELA I METODA VIŠEKRITERIJALNOG PROGRAMIRANJA U RJEŠAVANJU PRAKTIČNIH PROBLEMA	322
6.1. Sekvencijalna optimizacija.....	322
6.2. Ciljno programiranje	335

IV. VIŠEATRIBUTIVNO ODLUČIVANJE

1. Uvod	345
2. Atributi i mjerne skale.....	348
2.1. Atributi.....	348
2.2. Mjerne skale	352
2.3. Mjerne skale i statističke tehnike	356
2.4. Likertova skala	357
LITERATURA	363